

POSTANOWIENIE

Dnia 29 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala

w sprawie **P. K.**

oskarżonego o czyn z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 29 grudnia 2023 r.,

skargi prokuratora

na wyrok Sądu Okręgowego w Rzeszowie

z dnia 21 września 2023 r., sygn. akt III Ka 485/23

uchylający wyrok Sądu Rejonowego w Rzeszowie

z dnia 27 marca 2023 r., sygn. akt X K 294/22

i przekazujący sprawę do ponownego rozpoznania

na podstawie art. 539e § 2 k.p.k.

postanowił

1. oddalić skargę;

2. kosztami sądowymi postępowania skargowego obciążyć

Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 27 marca 2023 r., sygn. akt X K 294/22, Sąd Rejonowy w Rzeszowie:

1. uznał oskarżonego P. K. za winnego popełnienia czynu wyżej w wyroku opisanego w pkt 1, a stanowiącego przestępstwo z art. 57 ust. 2 i art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za czyn ten na podstawie art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca

- 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 3 k.k. skazał go na karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;
2. na podstawie art. 33 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego karę grzywny w wymiarze 100 (stu) stawek dziennych przy określeniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 25 (dwudziestu pięciu) złotych;
 3. na podstawie art. 70 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodów rzeczowych (...);
 4. w ramach zarzucanych oskarżonemu czynów w aktach oskarżenia a opisanych w wyroku pkt 2, 3, 5 i 9 uznał oskarżonego P. K. za winnego tego, że w dniu 21 sierpnia 2021 roku w miejscowości [...] kierował pojazdem marki V. o nr rej. [...], w dniu 30 sierpnia 2021 roku w miejscowości [...] kierował pojazdem marki M. o nr rej. [...] nie stosując się do środków karnych zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych orzeczonych wyrokami: Sądu Rejonowego w R. z dnia 22 czerwca 2020 roku sygn. akt [...], Sądu Rejonowego w O. z dnia 10 września 2020 roku - sygn. akt II [...]1, Sądu Rejonowego w R. z dnia 24 września 2020 roku - sygn. akt [...]2, Sądu Rejonowego w R. z dnia 3 lutego 2021 roku, sygn. akt II K [...]3, a ponadto w dniu 7 grudnia 2021 roku i w dniu 8 grudnia 2021 roku na trasie R.- S.. kierował pojazdem marki H. o nr rej. [...] nie stosując się do środków karnych zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych orzeczonych wyrokami: Sądu Rejonowego w R. z dnia 22 czerwca 2020 roku, sygn. akt [...], Sądu Rejonowego w R. z dnia 24 września 2020 roku, sygn. akt [...]1, Sądu Rejonowego w R. z dnia 3 lutego 2021 roku, sygn. akt [...]2, Sądu Rejonowego w R. z dnia 15 listopada 2021 roku, sygn. akt [...]3 oraz nie stosując się do Decyzji Prezydenta Miasta R. z dnia [...] roku o nr [...] o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami kategorii AM, B1, B i przyjmując, że czyny stanowią ciąg przestępstw z art. 244 k.k. w zw. z art. 180a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. 91 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. skazał go na karę 1 (jednego) roku i 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności;

5. na podstawie art. 42 § 1a pkt 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 (pięciu) lat;
6. na podstawie art. 230 § 2 k.p.k. zwrócił Stacji Paliw w [...] dowód rzeczowy w postaci płyty CD-R marki h. o poj. 700 MB znajdujący się w kopercie oznaczonej jako karta 1010 akt sprawy;
7. uznał oskarżonego P. K. za winnego popełnienia czynu wyżej w wyroku opisanego w pkt 4, a stanowiącego przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. i art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za czyn ten na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. skazał go na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;
8. na podstawie art. 33 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego karę grzywny w wymiarze 100 (stu) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 25 zł (dwudziestu pięciu) złotych;
9. na podstawie art. 230 § 2 k.p.k. zwrócił oskarżycielowi posiłkowemu M. C. dowód rzeczowy (...);
10. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody w całości poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego M.C. kwoty 41.160,00 zł (czterdziestu jeden tysięcy stu sześćdziesięciu złotych);
11. uznał oskarżonego P. K. za winnego popełnienia czynu wyżej w wyroku opisanego w pkt 6, a stanowiącego przestępstwo z art. 157 § 1 k.k. i za czyn ten na podstawie art. 157 § 1 k.k. skazał go na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;
12. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł od oskarżonego zadośćuczynienie na rzecz pokrzywdzonego K. H. poprzez zapłatę kwoty 3.500,00 zł (trzech tysięcy pięćset złotych);
13. uznał oskarżonego P. K. za winnego popełnienia czynu wyżej w wyroku opisanego w pkt 7, a stanowiącego przestępstwo z art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 233 § 1 k.k. i art. 245 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za czyn ten na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 233 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. skazał go na karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

14. uznał oskarżonego P. K. za winnego popełnienia czynu wyżej w wyroku opisanego w pkt 8, a stanowiącego przestępstwo z art. 288 § 1 k.k. i art. 163 § 2 k.k. w zw. z art. 163 § 1 pkt 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za czyn ten na podstawie art. 163 § 2 k.k. w zw. z art. 163 § 1 pkt 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 skazał go na karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności;
15. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody w całości poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego K. H. kwoty 53.000,00 zł (pięćdziesięciu trzech tysięcy złotych);
16. na podstawie art. 230 § 2 k.p.k. zwrócił oskarżycielowi posiłkowemu M. C. dowód rzeczowy (...);
17. na podstawie art. 44 § 2 k.k. orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodu rzeczowego (...);
18. na podstawie art. 230 § 2 k.p.k. zwrócił V. Spółka Akcyjna z/s w [...] przy ul. [...] dowód rzeczowy (...);
19. na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego w miejsce jednostkowych kar pozbawienia wolności karę łączną 3 (trzech) lat i 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności;
20. na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 i 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego w miejsce jednostkowych kar grzywny karę łączną grzywny w wymiarze 160 (stu sześćdziesięciu) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 25 zł (dwudziestu pięciu) złotych;
21. na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania od dnia 9 grudnia 2021 roku od godz. 9:30 do dnia wydania wyroku.

Wyrok zawierał również rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu.

Od powyższego wyroku apelacje wywiedli prokurator i obrońca oskarżonego.

Prokurator zaskarżył powyższy wyrok w części dotyczącej rozstrzygnięcia zawartego w pkt XI wyroku, dotyczącego przypisanego oskarżonemu P. K. przestępstwa zakwalifikowanego w akcie oskarżenia jako wypełniającego znamiona występku z art. 157 § 2 k.k. - na korzyść oskarżonego. Podnosząc zarzut obrazy przepisów postępowania, a mianowicie art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. i art. 413 § 1 pkt 6

k.p.k., wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wskazanie w pkt XI, że zarzucony oskarżonemu P. K. w wyroku w pkt 6 czyn, którego winnym popełnienia ww. został uznany, stanowi przestępstwo z art. 157 § 2 k.k., a nie z art. 157 § 1 k.k. oraz wymierzenie mu za niniejsze przestępstwo kary 6 miesięcy pozbawienia wolności na podstawie tego przepisu, a także utrzymanie wyroku w mocy w pozostałej części.

Od powyższego wyroku apelację wywiódł również obrońca oskarżonego, który zaskarżył wyrok w całości zarzucając mu m.in. rażąco obrazę przepisów prawa procesowego, mającą wpływ na treść wydanego orzeczenia a to:

1. art. 409 k.p.k. poprzez wznowienie przewodu sądowego przez inny skład sądu i dokonanie tego w dniu przewidzianym na ogłoszenie wyroku, bez rzeczywistego powodu w sposób wskazujący na chęć uniknięcia konieczności prowadzenia postępowania od początku,

2. art. 411 § 2 k.p.k. w zw. z art. 411 § 1 k.p.k. poprzez zaniechanie przeprowadzenia sprawy od początku, w sytuacji, w której formalnie nie doszło do wznowienia przewodu sądowego,

3. art. 404 § 2 k.p.k. poprzez prowadzenie odroczonej rozprawy w dalszym ciągu, mimo że skład sądu uległ zmianie.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

1. uniewinnienie oskarżonego P. K. od zarzutu popełnienia czynów opisanych w pkt 1 i w pkt 7 zaskarżonego wyroku,
2. zmianę kwalifikacji prawnej czynu opisanego w pkt 4 wyroku poprzez przyjęcie, że czyn oskarżonego stanowi przestępstwo z art. 284 § 2 k.k. i wymierzenie na tej podstawie kary 6 miesięcy pozbawienia wolności,
3. obniżenie wymiaru kary i środka karnego za czyny opisane w pkt 2, 3, 5 i 9 na karę 1 roku pozbawienia wolności i orzeczenie w/w środka karnego w wymiarze 3 lat,
4. zmianę rodzaju kary oraz wymiaru środka kompensacyjnego za czyn opisany w pkt 6 wyroku na karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych

po 25 zł każda oraz obowiązek zadośćuczynienia na rzecz pokrzywdzonego w kwocie 1000 zł,

5. obniżenie wymiaru kary za czyn opisany w pkt 8 wyroku na karę 1 roku pozbawienia wolności

i wymierzenie na tej podstawie kar łącznych.

Wyrokiem z dnia 21 września 2023 r., sygn. akt III Ka 485/23, Sąd Okręgowy w Rzeszowie uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w Rzeszowie do ponownego rozpoznania.

Od powyższego wyroku skargę na kasatoryjny wyrok sądu odwoławczego wywiódł prokurator, który zaskarżył wyrok w całości, na niekorzyść oskarżonego, zarzucając mu rażące naruszenie prawa procesowego, mające wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, tj. art. 437 § 2 k.p.k., poprzez błędne przyjęcie, iż w sprawie zaistniały tego rodzaju uchybienia procesowe, że koniecznym stało się uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego w Rzeszowie X Wydział Karny z dnia 27 marca 2023 roku sygn. akt X K 294/22 w całości i przekazanie niniejszej sprawy do ponownego rozpoznania poprzez przeprowadzenie przewodu w całości, podczas gdy na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego możliwe było wydanie przez Sąd odwoławczy - Sąd Okręgowy w Rzeszowie III Wydział Karny Odwoławczy stosownego orzeczenia merytorycznego - ewentualnie zmieniającego zaskarżone orzeczenie Sądu I instancji.

W konkluzji prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi odwoławczemu - Sądowi Okręgowemu w Rzeszowie III Wydział Karny Odwoławczy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga okazała się bezzasadna.

Sąd odwoławczy miał bowiem rację wskazując, że w przedmiotowej sprawie nie doszło do skutecznego wznowienia pierwszoinstancyjnego przewodu sądowego, w ostatnim dniu, w którym - zgodnie z treścią art. 411 § 1 k.p.k. – możliwe było ogłoszenie wyroku.

Przypomnieć należy, że sąd *meriti* postanowieniem wydanym na rozprawie głównej w dniu 6 lutego 2023 r. odroczył wydanie wyroku do dnia 20 lutego 2023 r. (k. 1294), czyli na maksymalny 14 – dniowy termin. W powyższej dacie nie doszło

jednak do wydania wyroku. W dniu 20 lutego 2023 r. sąd pierwszej instancji, orzekający w innym niż rozpoznający sprawę na rozprawie głównej składzie osobowym, na posiedzeniu niejawnym, wznowił natomiast przewod sądowy „z uwagi na chorobę Sędziego Referenta” oraz „konieczność przeprowadzenia dodatkowego dowodu” (k. 1328).

Powyższa czynność, jak wcześniej zauważono, była jednak procesowo bezskuteczna. Po pierwsze bowiem przewod sądowy, jako integralna część rozprawy głównej, może być wznowiony li tylko na rozprawie głównej, a po drugie - co od lat trafnie akcentuje się w doktrynie i orzecznictwie - do wznowienia przewodu sądowego uprawniony jest wyłącznie sąd orzekający w pełnym składzie procedującym w danej sprawie. Tym samym wznowienie przewodu sądowego w trybie art. 409 k.p.k. nie jest możliwe w zmienionym składzie lub w niepełnym składzie (zob. K. Eichstaedt [w:] *Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz aktualizowany*, red. D. Świecki, LEX/el. 2023, komentarz art. 409, teza 5 oraz R. A. Stefański, S. Zabłocki [w:] R. A. Stefański, S. Zabłocki, *Kodeks postępowania karnego. Tom III. Komentarz do art. 297-424*, Warszawa 2021, komentarz do art. 409, teza 2 i powołane tam judykaty Sądu Najwyższego).

W tym stanie rzeczy, sąd pierwszej instancji na skutek przekroczenia 14 – dniowego terminu odroczenia wydania wyroku, powinien był – zgodnie z art. 411 § 2 k.p.k. - prowadzić rozprawę od początku. Na gruncie analizowanej sprawy tak się jednak nie stało, albowiem sąd *meriti*, co wynika jednoznacznie z protokołów rozprawy głównej z dnia 1 i 22 marca 2023 r., prowadził ww. rozprawę w dalszym ciągu (k. 1354; 1374 – 1377).

Z powyższego wynika, że w przedmiotowej sprawie, w toku postępowania przed sądem pierwszej instancji doszło do obrazy przepisów art. 409 k.p.k. i art. 411 § 2 k.p.k., co – jak trafnie zauważył organ odwoławczy – wywołało konieczność uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania z uwagi na konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu sądowego w całości. Skoro bowiem przepis art. 411 § 2 k.p.k. wyraźnie wskazuje, że w razie przekroczenia terminu odroczenia wydania wyroku rozprawę prowadzi się od początku, tylko w ten sposób można było konwalidować ww. uchybienie, które sąd odwoławczy, co jednoznacznie wynika z uzasadnienia jego

orzeczenia, uznał za mogące mieć wpływ na treść orzeczenia. Oceny organu *ad quem* w ostatnio wspomnianym obszarze Sąd Najwyższy badać nie może, gdyż zakres kontroli dokonywanej przez Sąd Najwyższy w postępowaniu skargowym ogranicza się do zbadania, czy stwierdzone przez sąd odwoławczy uchybienie daje podstawę do wydania orzeczenia kasatoryjnego. Nie jest natomiast uprawniony do oceny trafności rozpoznania zarzutu apelacji przez sąd odwoławczy (uchwała Sądu Najwyższego (7 sędziów) z dnia 25 stycznia 2018 r., I KZP 13/17).

Kierując się powyższą argumentacją, Sąd Najwyższy, zgodnie z treścią art. 539e § 2 k.p.k., oddalił skargę, a kosztami postępowania skargowego obciążył Skarb Państwa.

[PGW]

[ał]